

Se pyörii sittenkin

Kiinalaiset tekivät pyörivän kiven New Yorkin WTC-tornien pelastustöissä kuolleiden palomiesten muistoksi. Kivi ei kuitenkaan ottanut pyöriäkseen, joten se tuotiin remontiin Savitaipaleelle.

ILPO MATTILA
ANTTI KÄHÖNEN, kuvat

Viekas kuningas Sisyfos onnistui petteämään Kuolemaa monin tavoin. Lopulta Kuolema kuitenkin tuomitsi Sisyfoksen vierittämään marmorilohkareta ylös kuoleman valtakunnan vuorenrinnettä. Kun lohkarie oli vihdoin huipulla, Sisyfoksen ote heltisi, ja kivi vierähti taas alas. Kierre jatkui loputtomiin.

Kannattaisiko Sisyfoksen yrittää voittaa ikävä herransa vielä kerran savitaipalealaisen **Eero Vainikan** avulla? Vainikka nimittäin tietää, miten tonniain painoiset kievet saadaan pyörimään kevyellä sormenpäällä kosketuksella. Itse patentoimillaan työkaluilla ja työmenetelmillä hän on valmistanut kivipalloja huvipuistoihin ja rikkaiden puutarhoihin ympäri maailman.

Kivipalloja yrittävät muutkin tehdä, mutta Vainikan taidot tunnustetaan kaikilla mantereilla, ja muiden

virheet tuodaan Savitaipaleelle korjattaviksi. Esimerkiksi käy New Yorkin WTC-tornien terrori-iskun pelastustöissä kuolleiden 343 palomiehen muistoksi Kiinasta tilattu kivi. Vainikkakin oli osallistunut tämän muistokiven tarjouskilpailuun, mutta kiinalaisten tarjous oli niin halpa, ettei Vainikka olisi saanut sillä hinnalla edes raaka-ainetta vapailta maailmanmarkkinoilta.

Kiinalaisten New Yorkiin toimittama kivi oli kyllä pyöreän näköinen, mutta paikalleen asennettuna se ei lähtenyt lainkaan pyörimään tarkoitettulla tavalla vesiliirrossa. Aikomuksena oli, että muistomerkin paljastaisi Yhdysvaltain presidentti, ja kiven pintaan kaiverrettu maailmankartta ikään kuin osoittaisi, että maapallo kaikesta tapahtuneesta huolimatta pyörii edelleen ja elämä jatkuu. Nyt ei pyörinyt.

Presidentti vietti muistopäivää toisaalla, ja sankarillisten palomiesten omaiset katselivat pesässään jököttävää, halkaisijaltaan 177-senttistä murikkaa pettäneinä. Aikansa mietittyään he järjestivät uuden ke-

räyksen kiven korjaamiseksi. Korjauksen tekijäksi valittiin nyt Eero Vainikan Sorvikivi Oy, joka oli aikaisemmin toimittanut uivia kivipalloja mm. Disneyworldiin ja lukuisiin muihin kohteisiin Yhdysvalloissa, Venäjällä, Lähi-idässä, Singaporessa ja Euroopassa. Kaikkialla Sorvikiven kovat pallot pyörivät kiiltävinä ja liukkaina ohuen vesifilmin päällä vuodesta toiseen takuuvarmasti.

Kiinalaisten epäonnistunut muistomerkki pakattiin New Yorkissa konttiin ja toimitettiin Savitaipaleelle, jossa Vainikka asetti sen itse kehittämänsä ja patentoimaansa kaarisorviin. Tarvittiin vain 48 tuntia asiantuntevaa käsittelyä, ja jokseenkin soikea kappale oli saatu pyöriväksi.

Myös kiven jalusta oli tehty väärin. Kun kivi vielä sai Savitaipaleella uuden pyörintäpesän ja pintaansa uuden maailmankartan, se oli valmis palautettavaksi.

Vainikan korjaama kivi käynnistettiin Yhdysvalloissa elokuun lopulla. Tilajaat ihmettelivät pyörimisen vaihtomuutta, ja päättivät haastaa al-

kuperäisen kiven toimittaneet kiinalaiset oikeuteen.

Kovasta kivistä kilpailuvaltti

Eero Vainikka sai ensimmäisen kipurin kiven jalostamiseen isältään, joka lisäansioiden hankkimiseksi kaveriteli hautakivien tekstejä. Nuorena merilläkin seilannut Vainikka hankki vuosikaudet leipänsä kuorma-autonkuljettajana, mutta työura katkesi putoamiseen kuorman päältä. Uutta tekemistä etsiessään mies kanto metallisorvin autotalliin ja ryhtyi sorvaamaan kivistä muistoesineitä, pikareita ja muita koristeita.

Hän ei ollut aikaisemmin edes nähnyt revolverisorvia ja joutui opettelemaan kiven muotoilun käytännön kovassa koulussa. Varsinkin kiven muotoiluun sopivien kovametalliterien tuntemisessa oli opettelemista. Työn tekeminen taloudellisesti vaati kekseliäisyyttä ja oivalluskykyä. Vainikka kehittäli vähitellen omat työmenetelmänsä, joista hän on osan myös patentoinut.

Alkuvuonna Vainikka jalosti vuo-